

Solidaris

Text: **Miquel Ripoll Perelló**
Foto: **S. Amengual**

PALMA La seva mirada traspuja tristesa i patiment, però alhora ferma i esperança. Caddy Adzuba és una periodista originària de la RDC del Congo que ha hagut d'abandonar el seu país per posar la veu al servei de la veritat i denunciar els abusos i violacions que viu la població allà.

Defensora del drets humans i guardonada amb el premi Llibertat de premsa 2010, Caddy es troba amenaçada de mort i ja ha passat per captiveris. Llicenciada en Dret, ha estat periodista de Radio Okapi, emissor de l'ONU a la zona, membre de l'Associació de dones periodistes i ha realitzat al·legacions a la Cort Penal Internacional i al Senat dels Estats Units. La setmana passada va ser a Palma, convidada per Veïns Sense Fronteres i Amnistia Internacional, per denunciar un dels conflictes més cruels i oblidats: el del Congo.

Com explica Caddy, "la situació de guerra al país es remunta a l'any 94. Hi ha hagut milers i milers de desplaçats, 4 milions de morts, centenars de milers de dones víctimes de la violència sexual i nens enrolats en la guerra". "S'han destruït les infraestructures i la població ha quedat abandonada". Però el motiu que manté el conflicte és econòmic: "el pillatge dels recursos naturals" i "la lluita pel seu control".

De fet, el país és ric en minerals com el coltan, necessari per a la producció de bona part dels aparells electrònics. "És una guerra econòmica, que implica empreses multinacionals", assegura. "No els interessa fer conèixer la situació de guerra i el silenci els ajuda en els interessos", matisa. Tot i així, Caddy reconeix un aspecte positiu d'Occident pel que fa al conflicte, amb la defensa dels "textos jurídics per protegir els drets humans". Pel que fa la població, Caddy explica que cada cop hi ha una defensa més clara dels seus drets. "Davant una situació de guerra la gent es revolta" i cada cop hi ha un paper més destacat d'organitzacions de dones.

La dona, la primera víctima

Com assegura Caddy, "la dona és la primera víctima del conflicte i mai no hi ha participat". "És una guerra per destruir la dona", assegura. De fet, la violència sexual ha estat emprada sistemàticament pels grups rebels, deixant la dona "marginada" i "repudiada pels marits i les comunitats". "Ha estat victimitzada pel seu entorn". "Amb la

"El cos de les dones s'ha convertit en un camp de batalla"

Caddy visità Palma la setmana passada, convidada per Veïns sense Fronteres i Amnistia Internacional.

Caddy Adzuba és una periodista congoleesa amenaçada de mort per posar la seva veu al servei de la veritat i denunciar els greus horrors i violacions que viu la població del seu país

guerra el seu cos ha esdevingut un camp de batalla". "La dona era el pilar real de l'economia del Congo, que tot i ser apartada de la vida pública i ser considerada inferior a l'home havia hagut de llançar-se a treballar per poder mantenir la família, els fills. Feia feina en el petit comerç i això havia permès desenvolupar les seves capacitats: la Guerra ha destruït aquest pilar".

Amb un semblant seriós, Caddy parla de com ha tingut de difícil ella com a dona periodista. "La meua professió implica parlar amb públic, sortir a fora i això és molt difícil per una dona". "Les dones hem de treballar quatre vegades més que un home". "Hem hagut de fer de tot, parlar de totes les coses, lluitar per emergir com a periodistes i com a dones".

El seu compromís s'ha mantingut ferm. Com assegura Caddy, "hem lluitat des de les nostres redaccions contra la violència sexual i les violacions". "Els mitjans de comunicació són un quart poder i això fa que puguis arribar a molta gent". "Hem aconseguit 15 minuts diaris a la ràdio per parlar de la dona i convèncer-les que parlar de

Un jove en una mina de coltan.

la violència sexual no és cap tabú. Hem visitat tots els pobles, les dones víctimes de violacions, els hem donat receptors de ràdio per seguir la situació al país. Gràcies a això s'ha pogut saber què passava al Congo". Però aquesta defensa dels drets humans s'ha topat amb la impunitat. "Parlar de la impunitat sempre comporta pressions,

amenaces i presó". "Els responsables d'aquests crims estan dins institucions, ministeris i l'Exèrcit". Caddy també explica que la violència a la dona va lligada amb l'enrolament dels infants a la guerra. "Els rebels i grups armats violen les dones i després n'agafen els fills". "Els senyors de la guerra cerquen fer-los tot el mal que sigui possible". "No volem que això quedi oblidat".

Tot i el seu patiment, Caddy se sent esperançada. "Algun dia la guerra acabarà". "Defensem els drets i algun dia acabaran les violacions. Sabem que no és fàcil, s'han d'aturar de finançar els rebels i s'ha d'acabar amb la guerra d'interessos". "Davant aquesta situació, com es pot permetre esperar?".

"En l'àmbit personal és molt difícil saber què passarà, continuaré treballant a prop de les víctimes". "Quan les mires i descobreixes aquell sofriment". "Només el fet de visitar-les els encoratja, recuperen el somriure". "Tenc l'esperança que recobran el gust per la vida, que els infants tornaran a la vida normal i que els culpables seran condemnats".•

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat**Periodisme testimoni**

Quan el 10 de setembre de 2009 *dBalears* va publicar un reportatge inquietant sobre la crisi del fotoperiodisme, un amic em va comentar que mai com ara no hi havia hagut tantes possibilitats d'accedir a imatges i que, per tant, es podia morir un ofici, però per contra guanyaríem en democratització de la comunicació. En vaig dubtar. Amb el periodista-redactor, passa tres quarts del mateix. Als EUA, en deu anys la plantilla de periodistes professionals s'ha reduït de seixanta mil a poc més de quaranta mil. A Europa la sagina no és tan intensa, però anam cap aquí. I algú podrà dir que en l'era Internet, quan tot-hom pot entrar informació a la xarxa, això deu ser la mort d'un ofici però guanyarem en democratització de la informació.

Segur que les coses són tan senzilles? Al món desenvolupat, el declivi del periodisme és directament proporcional a la proliferació de pseudoinformació escombrària, a la voracitat

Allà on no estan garantits un mínim de llibertat, la veritat només ens arriba pels periodistes

dels portals amb més capacitat de difusió, dedicats a vomitar carnassa més que a donar informació fiable, i a la creixent manca de criteri dels consumidors d'informació (quin concepte més horrible) per discernir. Als llocs del món on no estan garantits uns mínims de llibertat de consciència i expressió, només els periodistes de debò se la juguen per testimoniar la veritat del que veuen i viuen. I per això els considerem importants. Aquí, en canvi, a on el periodisme no pateix repressió sinó en tot cas inanició, fins i tot parlar d'això sembla irrellevant. •